

LA SENYORETA

Na Maria dels Dolors Martí i Briás

ha mort havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica a la Casa Rectoral de Santa Maria de Badalona (A. C. S.)

Els seus aflligits mare Antònia, germans Josep, Lluïsa, Concepció, Maria i Antònia, germans polítics, nebots, el Rvd. Rector de Santa Maria Dr. Antoni Briás, Pvre., i parents tots, demanen als amics i coneguts una oració pel bé de l'ànima de la difunta i els preguen que se serveixin assistir a l'enterrament i funerals que se celebraran demà, dimecres, a les nou del matí, pel qual favor els quedaran molt agraïts

Badalona, 3 d'abril de 1923

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números: 4530 A, 4531 A, 4532 A

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

bat al carrer de Migdia, un home estès a terra, per haver begut tant que havia perdut l'orems. Va ser precis tragar-lo en un carretó al dispensari i d'allí al quarteret a dormir la mona. S'ignora qui és l'individu aquest, que té aspecte estranger.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

L'automobil 855, que passava pel carrer d'Aragó, va agafar el noi Enllà Tarradella Jové, de 10 anys, i li va causar contusions d'alguna gravetat al cap, que li foren curades al dispensari de la Ronda de Sant Pere. El xofer va ésser posat a disposició del jutjat.

Un altre noi, Llàtzer Olivares, de 16 anys, va ésser també agafat per un automobil, núm. 8396, a la plaça de la Universitat i va sofrir una forta contusió a l'espatlla esquerra.

L'amic comptador

us dirà que la làmpara que estalvia més fluid, i, per tant, dona el màxim rendiment, és la Budapest TUNGSRAM corrents i de 4 vatio

la millor estrangera que existeix avui. Exigiu-la als vostres proveïdors i en general a tots els establiments de làmpares; en cas de no tenir-la demaneu-la a Montera, 10, Madrid.

A una casa del carrer del Dos de Maig, un minyó es va barallar amb un rellogat, i la dona d'aquest, veient el seu mari en perill, va escometre el minyó, mossegant-li una mà. Va intervenir en la qüestió una parenta del matrimoni i tots plegats mogueren tal terratrèmol, que semblava una reproducció del fet recordat pel títol de carrer.

D'aquest incident se'n va passar denúncia al jutjat.

-New-Skin

Cicatritzant líquid universal, aviat es vendrà, interessa a tothom tenir-ne un pot.

Uns quarts brivalls jugaven a les xapes al carrer de Tarragona, i una jugada va promoure raons i cops de puny entre Manuel Tubio, de 20 anys, i Enric Romeu, de 15, resultant aquest amb contusions a la cara, que li foren curades al dispensari d'Hostafranchs.

Una altra qüestió pel joc, (aquesta vegada era de futbol), va promoure trompades entre Josep Iglesias, de 18 anys i Jaume Marín, de 19. Aquest, d'un xut amb les mans, va llançar el segon a fer gol al dispensari de Hostafranchs. El fet va ocórrer al carrer de Galileu.

Mobles americans

per a DESPATX

Salmeron, 75

A Felip Lara, de 25 anys, i Gregori Garcia, de 22, minyons alegres, pot ser massa i tot, van ajuntar-se el vespre de diumenge amb el propòsit ferm de divertir-se, i després de passar la nit fent barrilla, en diferents llocs, a les set del matí, d'ahir, dilluns, eren a un bar del carrer de l'Asalto, passant comptes.

Però no hi havia memora que es posessin d'acord respecte la part que tocava pagar a cada un, fins que, a fi de resoldre d'una vegada el conflicte, el Garcia va treure un ganivet i el plantà a la regió glútea del Lara, que feu un bot formidable i llançà uns quants udols, barrejats amb interjeccions, sentint la fiblada.

Mentre l'agressor es retirava més que de pressa, l'agredit era auxiliat al dispensari del carrer de Barbarà.

COMPTABILITAT CAIXA

Correspondència espanyol-francès, persona amb bones referències i 30 anys de pràctica s'ofereix. Escriure al número 2.383, Rambla d'Estudis, 6 (Anuncis).

Un particular ha denunciat a la

S'han obert els

Establiments MARAGALL

Passeig de Gràcia, 95

per a la venda

ARTICLES ESPORT, JOGUINERIA FINA, NOVETATS, REVISTES, OBJECTES D'ART i per a present, i d'altres.

M'agrada molt caminar, però, ai! pobres dels meus peus...

Preneu un bany saltratat i oblidareu haver sofert dels peus

El que necessiten els vostres peus és un bany medicinal i oxigenat, que s'obté afegint-hi un grapat de Saltrats Rodell. Coneixeren aleshores la joia de tenir els peus sans o en perfecte estat, i oblidareu els sofriments que patíeu passejant, sense parlar del ball.

Si teniu els peus inflats o dolorits pel cansanci i la pressió del calçat, basta banyar-los per espai d'uns deu minuts amb aigua saltratada. Un bany, així preparat, fa desaparèixer aviat la inflor i magullament, la sensació de dolor i cremor. Per la seva acció tonificant i asèptica, l'aigua calenta saltratada combat i cura a l'ensemps la irritació, la picor i altres efectes desagradables de la suor.

Una immersió prolongada estava els enduriments més profunds, els ulls de poll i altres durícies doloroses, podent-les treure amb facilitat sense navaja ni estisora, operació sempre perillosa. Els Saltrats Rodell posen i serveix els peus en perfecte estat, i sembla que el calçat nou i estret sigui tant còmode com si fos usat.

Els Saltrats Rodell es venen a preu módic a totes les bones farmàcies.

NOTA: Denen considerar-se falsificats els paquets que no estiguin embotocats amb paper groc i no portin la signatura del preparador Dr. Viñas.

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMI - MATARO
qualitat superior

LOCALS

Un urbà ordenà a un venedor d'especifics que perorava a la vora del mercat de Sant Antoni que es retirés perquè no tenia permís.

El xarlatà va obeir, però un dels oients, veí del carrer d'Entenza, i al qual devia plaure molt l'oratoria del venedor, es va indignar de debò i, encarant-se amb l'urbà, li digué tals inconveniències que donà lloc a un fort escàndol.

Una parella de Seguretat detingué el veí del carrer d'Entenza i el portà a la delegació.

— Fosfo-Gilco-Kola-Lecitinat, cura neurastènia. B. Domènec, Ronda de Sant Pau, 71.

En unes barraques de Montjuich, van qüestionar dos veïns per si el fum del foc amb què l'un coia el dinar molestava la família de l'altre. Tot fou un foc d'encenalls, havent un dels contendents d'anar al dispensari amb la cara inflada.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Es va presentar al dispensari de Hostafranchs Salvador Rosell Pérez, de 18 anys, perquè li curessin unes ferides un xic importants que tenia el cap.

Va dir que havia estat atropellat al terme de Cornellà per un carro, el qual havia estat detingut per l'alcalde del poble.

JOIES VILANOVA

Unió, 6.

Pujant a un tramvia, al Passeig Nacional, el passatger Josep Suárez González, de 60 anys, va caure i es va fer malbé la mà dreta, essent auxiliat al dispensari de la Barceloneta.

I baixant d'un tramvia, al carrer de la Constitució (Sans), Maria Clemente Haro, de 15 anys, va caure i es va fer ferides al cap, i contusions al peu dret. La van auxiliar al dispensari d'Hostafranchs.

A la matinada d'ahir va ser tro-

EL SIGLO

DEL 2 AL 28 D'ABRIL
RENOVACIÓ CONSTANT
EN

ARTICLES DE RECLAM

DE TOTES LES SECCIONS

SECCIÓ DE BOMBONERIA
PRIMER PIS

EXQUISITS BOMBONS i XOCOLATES

Variadíssim assortit en bomboneres

SALONS DE BELLES ARTS
PRIMER PIS

ACTUALMENT

obres de Rafel Argeles, Policarp Alvarez, Camil Blanes, J. Manaut, J. Vidal Rolland, R. Verdugo Landí.

Dr. Montaña

dels Hospitals de París. Pell i Venèri. Sant Pau, 23, principal, 2.

G. ALOMAR

Vies urinàries. Curació ràpida i segura, mitjançant aparell especial. **ARIBAU, 5;** de 12 a 2 i de 4 a 6. Festius: 10 a 12. Econòmica: **UNIO, 20,** de 7 a 9.

MOSAICS E. ESCOFRET & C^{IA}

Ronda Universitat, 20

Borrell, 71 i 73
Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras

S. A.
BARCELONA

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 2, 2 tarda.
Com havien anunciat, els ministres es reuniren diumenge, a dos quarts de sis de la tarda, a la Presidència, per a celebrar el Consell, continuació del de dissabte.

A dos quarts de cinc arribà el President al seu despatx oficial, i poc després el comte de Romanones, canviant tots dos impressions abans del Consell.

Aquest acabà a dos quarts de deu, facilitant-se després la següent nota oficial:

El Govern ratificà expressament el conjunt dels seus acords culminats en la nota oficial publicada amb data 25 de desembre últim, i manté la política de règim de ple proteccionat civil que la dita nota estableix amb aquells concursos i col·laboracions a què s'alludeix.

El Consell de ministres creu de tota justícia afirmar que el digno Alt Comissari ve servint llaialment aquesta política que hagué també de consagrar amb les seves paraules i amb el seu vot, en les abans esmentades deliberacions del Consell de ministres, exercint la càrrega de Marina.

Com a complement de les mesures de Govern ja anunciades en la dita nota oficial, el Consell ha convingut un conjunt d'instruccions i d'acords, no destinats, de moment, a la publicació.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

Com estava previst, el Consell de ministres es va celebrar ahir a la tarda, i fou d'una extraordinària importància.

Les cinc hores de durada revelen que hi hagueren fundamentals discrepàncies en apreciar el problema del Marroc, entre els ministres de la Guerra i l'Estat, que foren, amb el comte de Romanones, els que portaren el pes de les deliberacions.

Havia quedat acordat en el Consell del dissabte l'examen del problema de conjunt, segons la ponència del senyor Alba, i faltava que en el d'ahir es redactessin les regles o bases articulades.

Els punts de controvèrsia foren molts en nombre i en qualitat, i encara que els informes dels ministres coincidien que hi hagué acord al final, complet, és lògic suposar que les concessions foren nombroses i que la ponència del senyor Alba sofri substancialment modificacions.

Els ministres justificaren la durada del Consell dient que respongué a la idea que els ministres tenen en matèria tan delicada, de la seva responsabilitat i de les seves deliberacions.

Està bé; però no pot amagar-se que és molt difícil agermanar criteris arrelats i que si bé van poder conciliar-se, malgrat que representen matisos molt oposats, en el si del Govern s'enfonsaven les diferències i sapien aquells símptomes de molèstia que no poden prolongar-se sense exterioritzar-se.

Ja ahir, en el Consell a última hora, sorgí el conflicte polític, tan temut pel president i dominat en repetides ocasions.

Quan els ministres tenien inclòs redactada la nota oficial i es disposaven a donar per acabat el Consell, creiem que fou el comte de Romanones el que plantejà una qüestió no revelada per cap dels Consellers, en la qual, el ministre de la Guerra va creure veure que es tractava d'una potestat que afectava exclusivament al seu departament.

Hagué d'intervenir en la discussió el president del Consell, i d'una manera clara i concreta assenyala un criteri oposat en absolut al definit pel comte de Romanones.

Aleshores fou quan el senyor Alcaide Zamora, a propòsit al marqués d'Alhucemas, li insinuà la conveniència que fos substituït en el ministeri de la Guerra, per considerar que, encara que pressa i considerada la seva proposta, no es creia apte de la plena confiança de tots els seus companys.

Així — digué el ministre de la Guerra — reemplaçant-me guanyaria el Govern en homogeneïtat allò que podria perdre en extensió.

Aquesta decisió del senyor Alcaide

Zamora produí el corresponent revol, convenint els reunits que no hi havia motius fundats perquè s'adoptessin aquestes mesures extremes.

Amb l'objecte de salvar aquesta contrarietat i no fer públic res de l'esdeveniment, es convingué a celebrar demà, a la tarda, un altre Consell de ministres, en el qual, ja per les raons apuntades, no podrà saber-se el problema polític en tota la seva extensió.

Com que a la mateixa hora que se celebrà aquest Consell de ministres, tindrà lloc a l'Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques una vetllada neorològica en memòria de l'acadèmic mort senyor Vales Faide, i essent acadèmics diversos dels actuals ministres, comte de Romanones, Pedregal i Alcaide Zamora, creiem que aquest últim abandonarà alguns moments el Consell per a assistir a la vetllada.

No cal dir que, com sempre, els ministres, es juramentaren ahir per a no fer públic res que es relacionés amb la dita discussió, que ens consta que és rigorosament exacta.

DE LA PRESIDÈNCIA

El cap del Govern no ha acudit al seu despatx de la Presidència fins a la una de la tarda, en la qual hora ha rebut la visita de l'Alt Comissari.

Amb el senyor Silveira ha parlat sobre la deliberació del Consell de ministres d'ahir.

AL PALAU

Ha tingut especial interès el despatx que han tingut avui amb el rei el cap del Govern i el ministre d'Estat.

Els dos consellers han donat ample compte a don Alfonso dels acords del Consell d'ahir, diumenge, i de la discussió mantinguda sobre el problema del Marroc.

EL CONGRES DEL COMERC D'ULTRAMAR

A dos quarts de quatre en punt se celebrà ahir al Senat la solemne inauguració del Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar.

Presidí l'acte el rei, i prengueren seient a la seva dreta i esquerra, respectivament, els ministres senyors Alba i Chapaprieta.

En altres llocs de l'estrada prengueren seient els ex-ministres, Ruiz Jiménez, Francos Rodríguez, Auñón, Figueroa, Rodríguez Viguri, Matos i Bartrán i Móstiu.

També prengueren seient don Basili Paraiso i altres personalitats financeres.

Els escons estaven ocupats per assembleïstes, molts senadors i diputats.

Les tribunes estaven plenes d'una nombrosa i selecta concurrència i representants de les nacions americanes.

El secretari del Congrés, senyor Vellís, va llegir un discurs testimoni d'agraïment del Congrés a Sa Majestat, per haver-se dignat presidir l'acte.

Els organitzadors d'aquest Congrés — digué — no poden oblidar que el problema hispano-americà és un problema polític, en el seu més noble sentit, i que de la seva solució afortunada depèn que la seva solució afortunada depèn que s'obri o tanqui la via més segura i fecunda del conducte exterior del país.

Heu's aquí que, en pugna amb el característic particularisme espanyol, tendis, des del primer instant, que la idea del Congrés encarni en obra de Govern, patrocinada i dirigida per aquest, realitzat pel representant suprem de l'Estat, per a donar a l'obra major valor civil.

Acabà dient que de la solució del problema hispano-americà depèn l'esdevenidor d'Espanya.

Don Basili Paraiso llegí a continuació un discurs lamentant-se del platonisme de les nostres relacions amb Ultramar, mentre que altres pobles han sabut aprofitar el nostre abandon.

Per a refer-se del temps perdut, ha estat ideat aquest Congrés. Vulguem Déu il·luminar-nos perquè pugem arribar a la meta tranquil·lament.

En representació dels espanyols de

Ultramar, va llegir un discurs el senyor Pérez Losada, el qual elogià la tasca dels espanyols d'Amèrica, que no s'avenen a viure sense apropiat-se a la pàtria.

Digué que portava la representació de cinc milions de compatriotes, disposats a incorporar-se a la vida nacional, i acabà el seu discurs expressant la seva esperança que aviat els visitaria S. M. el rei.

El ministre del Treball començà dient que és un alt honor per al Govern efectuar l'obertura del I Congrés de Comerç Espanyol a Ultramar.

No farà — diu — un discurs brillant, per estar mancat de condicions. Sols em concentraré a exposar els propòsits del Govern, que no són altres que recollir els anhelis del Congrés per a traduir-los en projectes de llei.

Entre aquesta figura el crèdit d'exportació, a l'elaboració del qual no és estrany el Govern actual. El ministre del Treball estudia amb molta atenció el problema i ofereix portar a les Corts el projecte de llei que concedeixi a Espanya l'instrument de crèdit d'un Banc d'Exportació.

També es preocupa el Govern del problema de l'emigració i de la situació dels espanyols a Amèrica en relació amb el comerç d'Ultramar, de manera que puguin complir amb el seu deure al propi temps que puguin continuar laborant per Espanya a Amèrica.

Respecte als transports i a la reorganització de les Cambres de Comerç, el Govern espera el resultat de les deliberacions del Congrés per acollir amb tot afecte i interès les seves conclusions per a traduir-les en projectes de llei.

Exhorta els productors espanyols perquè posin llurs productes en condicions de lluitar amb la competència estrangera. És precis que el comerç espanyol s'hi en els mercats americans el factor important que li correspon. Sense la cooperació de la indústria i el comerç d'Espanya, de res servirien els esforços dels Govern.

Termina dient que el Govern es troba al costat del Congrés. La presència del Rei no significa el compliment d'una cortesia sinó l'alt interès que sent pels fills d'Espanya a Amèrica.

A continuació pronuncia el Rei el següent discurs:
«Senyors: és per a mi una satisfacció molt gran el poder dirigir-vos la paraula en el primer Congrés dels espanyols d'Ultramar i dels espanyols d'aquí d'Espanya. Són dues classes d'espanyols, perquè hi ha un mar que ens separa, però de cor són sempre els mateixos: espanyols els uns i espanyols els altres. La manera de sentir dels espanyols del nou món i dels del vell món no pot ésser diferent: ha d'ésser una, perquè els mateixos deus teniu vossaltres de complir allí que tenim els altres de complir aquí, cadascú en son camp d'acció.

Avui jo desitjo que les meves primeres paraules siguin de solució que dirigeixi als representants de totes les Cambres de Comerç que fent llargs viatges han vingut ací a Espanya per a demostrar una vegada més l'interès i l'afecte que senten per la mare pàtria, i als congressistes espanyols que s'uneixen a aquells per a demostrar que Espanya està disposada a ocupar el lloc que mereix en el concert de les nacions.

Fins ara, generalment, s'havia limitat l'acció d'Espanya, en el que a Amèrica es referia, a una sèrie de discursos molt brillants, preciosos, però que no eren labor positiva i útil, ni per a vossaltres, els d'aquí, ni per a nosaltres, els d'allí. Així s'havia d'acabar.

Ja heu sentit el que el meu ministre ha dit. Jo tinc la seguretat que els nostres propòsits i les aspiracions de tots vossaltres no seran únicament desitjos, sinó que ben aviat es convertiran en realitats.

Com a Rei d'Espanya no tinc més remei que recollir el que de mi ha dit en vostre nom el senyor Losada. Si jo represento talcom a Amèrica i a Espanya no és per mi certament; és exclusivament que vossaltres em considereu l'altres major d'Espanya;

és a dir, el que porta la bandera, el que en tot moment ha de representar la pàtria, el que ha de procurar per tots els mitjans ésser la guia, el que serveixi d'unió de tots els espanyols, perquè tots units lluitem per una Espanya gran, que és la que tots anhelem, i per la que tots hem de treballar. I així, senyors, qualsevol que ocupés el meu lloc ho faria. No és un mèrit d'Alfons XIII. Qualsevol que sentís l'afecte dels espanyols, qualsevol que compragués la missió que està cridada a representar Espanya, tindria el mateix amor i el mateix afecte que el senyor Losada ha manifestat en les seves paraules fa un moment. No és patrimoni meu; és patrimoni del que representa Espanya, és patrimoni del que representa un ideal.

Vossaltres ho podeu veure millor estant en països que malgrat tenir la mateixa parla i encara que us hebin amb els braços oberts, no és el mateix que estar a la mare pàtria. Vossaltres sabeu que Espanya en aquests moments, i segurament als representants americans que m'escolten em donaran la raó, no ocupa en el món el lloc que li correspon, i si no l'ha ocupat és perquè fins ara no hem estat prou units amb les Repúbliques d'Amèrica.

El ministre del Treball us parlava de lluites comercials. Jo veig més lluny i parlo de lluites de raça; jo parlo de lluites de llengua i de ideals, però que han d'ésser tots ideals de pau. En aquest sentit dirigeixo la meua mirada als representants de l'Argentina, Uruguai, Mèxic, Brasil, Colòmbia i Salvador, i no cito als dels altres països perquè no estan aquí presents. Senyors, quan torneu a Amèrica porten als espanyols que allí resideixen la salutació del vostre Rei. Digueu-los que si ells es recorden d'Espanya i del seu Rei, nosaltres aquí no els oblidem. Tots, els d'aquí i els d'allí, estem units en l'ànima d'una pàtria gran.

I ara, declaro obert el I Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar.

Les paraules del Rei foren acollides amb grans aplaudiments.

ELS CONGRESSISTES AL PALAU

Madrid, 2, 5'15 tarda.
Dijous el rei invitarà al Palau a un te els congressistes del comerç espanyol a Ultramar.

LA COMANDANCIA DE CEUTA

Pel ministeri de la Guerra s'han dictat reals ordres dividint la Comandància general de Ceuta en dues zones, que s'anomenaran Ceuta i Larraix, manades cada una per un general de brigada que residirà a les respectives poblacions.

L'ALT COMISSARI

A conseqüència d'un fort atac gripal ha lliat l'Alt Comissari, senyor Silveira.

IRREGULARITATS

Al ministeri de Foment ha estat facilitada la següent nota oficial:
El director general d'Obrres públiques, en virtut de notícies rebudes, disposa fa pocs dies que es practiquen ràpidament una informació i s'incorpi l'oportunitat expedient per a aclarir la possible existència d'irregularitats en la licitació en les subhastes de reparació d'algunes carreteres de la província de Sevilla.

Com que l'expedient de referència no està acabat, és impossible formar un judici definitiu, avançant-se que no corren cap perill els interessos de l'Estat, sense perjudici que s'adoptessin les sancions que procedixin.

PRO INDULT VERDAGUER

Ahir donà a l'Ateneu la seva anunciada conferència sobre el tema «Pro Indult Verdaguier», el president de la Unió Gremial i ex-tinent d'alcalde de Barcelona, don Noel Llopis Bertran.

Fou la presentació del conferenciant el senyor Pérez Domèneth.

El senyor Llopis, després d'agrair el concurs que a la humanitària campanya de Madrid i la premsa, fa atinades observacions respecte a la necessitat imperiosa d'intensificar l'intercanvi espiritual entre Madrid i nua que vénen realitzant, han aprofitat els pobles es coneixen degudament

i desapareguin lamentables prejudicis existents entre ells.

Fu història del 19 que motivà la condemna del comerciant barceloní Lluís Verdaguier Colomer, condemnat a cadena perpètua pels tribunals militars com a suposat encobridor d'un crim del qual foren víctimes dos guardies civils, ocorregut a Barcelona en 16 de desembre de 1919, al carer de Còrsega i a pocs metres de l'establiment del citat Verdaguier.

Adreua multitud d'arguments per a demostrar la seva innocència i acaba demanant als atenistes que secundin el moviment d'opinió en pro de l'indult del comerciant víctima de la fatalitat.

El senyor Llopis fou molt aplaudit.

LA REFORMA CONSTITUCIONAL

Madrid, 2, 6'15 tarda.
L'atenció del Govern la compartixen en aquests moments allò que té relació amb el problema del Marroc, i allò que es refereix a l'anunciada reforma de l'article 11 de la Constitució, que constituï un dels extrems de les propagandes dels elements components de la concentració.

En el Consell d'ahir es feu públic el document que al president del Consell dirigí recentment l'arquebisbe de Saragossa.

A judici del senyor Pedregal, la dita comunicació havia d'apreciar la el Govern com una coacció al poder públic.

En debatir punt tan important com quan el marqués d'Alhucemas, després d'exposar la seva opinió al comte de Romanones, el qual mostrà partidari d'ajornar el debat sobre matèria tan delicada, declarà de la manera més rotunda i categòrica que el Govern estava obligat a mantenir aquest compromís, sobre el qual no acceptaria limitació de cap mena.

Aquestes manifestacions del marqués d'Alhucemas produïren la natural impressió entre els altres ministres.

Malgrat l'hora avançada en que acabà el Consell de ministres, el senyor Pedregal donà compte al senyor Alvarez de l'esdeveniment i en el mateix domicili del cap dels reformistes es convocà unit passada a una reunió de tots els elements que es troben a Madrid, inclosos els candidats que lluitaran en les properes eleccions acordant els reunits ratificar llur confiança al senyor Pedregal perquè demà en el Consell mantingui energicament la seva actitud favorable a l'anunciada reforma de la Constitució que tant de revol ha produït ja entre els elements de l'extrema dreta.

D'ESPORT

Al camp del Racing jugaren ahir el matí un partit les reserves dels equips Madrid F. C. i Racing, guanyant el primer per 4 a 1.

A la tarda, en el mateix camp, contindren les reserves de la Unió Esportiva del Madrid contra el Racing, empatant a zero.

A València jugaren les reserves del València i de l'Estadiu, empatant a un.

El Beles Arts d'Alacant lluità amb el Llevant de València, guanyant aquest per sis a un.

EL CONGRES DEL COMERC D'ULTRAMAR

Madrid, 2, 8'30 mit.
A dos quarts d'onze del matí s'ha celebrat sessió plenària del Congrés d'Ultramar, presidint el sots-secretari del Treball.

Llegida l'acta de la sessió anterior, el secretari general del Congrés, senyor Vellís, donà compte de la candidatura per a la constitució de la Mesa, acordada en la reunió de Seccions celebrada ahir.

La candidatura és la següent, que fou aprovada per unanimitat:

President, don Ramon de Castro, president de la Junta Consultiva de Cambres de Comerç de Madrid.

Don Abelard de la Haba, president de la delegació de Puerto Rico.

Don Josep Francesc Rodríguez, president de la delegació Argentina.

Don Manuel Díaz, de la delegació dels Estats Units.

Don Ignasi de Noriega, president de la delegació de Mèxic.

LES TERRES CATALANES

MALLORCA

L'Associació per la cultura de Mallorca

Fa alguns dies que s'ha publicat una proclama, una crida als mallorquins que de bona fe i amb fervent amor desitgen que Mallorca vagi adquirint la plena consciència de sa personalitat perquè s'ajuntessin en una novella entitat el sol nom de la qual ja expressa la molta cosa que d'ella es pot esperar.

Més que tots els elogis que poguessim fer, creiem que donarà més completa idea del que es persegueix, reproduir la crida, que diu així:

Mallorquins:

Passada tota una època de somnis i de campanyes idealistes, uns quants homes de bona voluntat, no massa joves per no viure amb els peus en terra, ni massa vells per haver calgut dins un gris escepticisme, hem cregut necessari fer un cridament a tots els qui senten amor per Mallorca i crear un llac d'unió ferri i ample on capiguem tots.

Es un fet positiu que l'esperit individualista o de petites agrupacions d'homes prospera i floreix a tot arreu de Mallorca traduint-se en un major benestar material, en una riquesa positiva que es resol en millores i empremes de tota casta. Es un fet manifest i clar que el que en diuen el progrés, considerant-lo únicament baix aquest aspecte, camina rapidament entre nosaltres; però també és un fet que ningú pot negar que no correpon a tota aquesta elevació material una elevació espiritual essencialment mallorquina quan a tot arreu de Mallorca hi floreixen solitariament un gran nombre d'esperits selectes qui podrien donar les normes a les multituds i fer-les caminar per aquesta via meravellosa de la nostra essència, una mica obstaculitzada avui.

Arreplegats tots aquests calius socials podria encendre's un gran foc que prengués per tot arreu.

Cada un d'ells, que duen dins el seu cor com el més viu i sentit un ver amor a Mallorca, tindria a cada moment la calor, l'entusiasme i l'ajuda de tots els altres i la feina seria fecunda.

Per això feia i fa falta a Mallorca una entitat que, allunyada de tota concepció política tal com avui es practica, s'establís per aunar primer tots els esforços individuals i establir per tot arreu una neta i vera cultura mallorquina.

Pocs o molts, quedarà de fet constituïda des d'aquest primer moment, i estarà oberta a tothom, vingui d'on vingui, perquè en el llindar del portal de la nostra casa sols es farà una pregunta: «Estimes Mallorca?» I a tots aquells qui responguin afirmativament, els obrirem els braços i els donarem, un mútua correspondència, el nostre cor.

«L'Associació per la cultura de Mallorca» tindrà, doncs, per objecte unificar en el possible tots els esforços espirituals individuals, i organitzar a ciutat i per tots els pobles actes culturals de tota mena.

El primer de tot en aquest cas és donar el nom i comunicar el més

aviat possible l'adhesió franca de tots els qui es sentin fermats a Mallorca i a les seves coses espirituals en la més ampla de les anelles que es puguin fer. La tasca a realitzar vindrà després, concretant-se en una sèrie de projectes d'un caràcter general en l'aplicació particular segons les circumstàncies de lloc i de temps.

L'organització interior de l'Associació per la cultura de Mallorca es farà després i atenent totes les indicacions que es facin. Per unir voluntats, concretar projectes, i dirigir la vida en tots els moments, es nomenarà un secretari general i una sèrie de delegades en els pobles on hi comissió central a Palma, comissió més de 10 associats i una comissió directiva constituïda per la comissió central i els presidents de les delegades.

Per cada un dels treballs a realitzar es nomenarà una persona, la qual elegirà d'entre els altres associats els qui cregui convenient per ajudar-hi. Simplicificant-ho així, cada un dels projectes podrà ésser aviat realitzat.

Cada any, i en un dia que prèviament es determinarà, es farà una reunió general, a la qual han de procurar concórrer tots els associats, per a canviar impressions i assenyalar el camí a recórrer i la tasca a fer l'any següent.

Hi ha, ja, naturalment, una sèrie de finalitats ja concretes, a les quals es donarà realització a mesura que ho permetin les circumstàncies. De moment, podem fixar les següents:

Bulletí mensual: que reflecteixi la vida de l'Associació, i en el qual es donarà compte de tots els batecs espirituals de la nostra terra.

Jocs Florals de Mallorca: organització general perquè se celebren amb tota la majesttat possible, una sola vegada a l'any i a diferents indrets de Mallorca.

Festes populars: Cooperació a les que se celebren, procurant orientar-les, donant-hi un caràcter ben nostre i cultural.

Diades de la Llengua.

Cicles de conferències als pobles. Edició d'obres noves d'autors universals per als infants de la nostra terra. Aquestes dues seccions darreres tindrien una gran importància, i en tant que facilitarien la publicació d'obres inèdites, satisfarien una necessitat que sols des d'ací podria ésser bellament resolta.

Instal·lació de Biblioteques populars.

Cooperació a propagar la parla popular.

Publicació de programes, cartells i altres d'interès general i patriòtic. Per a portar endavant aquesta tasca, l'Associació per la cultura de Mallorca, acudirà a:

a) Subvencions de corporacions i entitats.

b) Donatius de persones aimadores de les nostres coses.

c) Subscripcions a cada una de les obres que es publicuin.

d) Quotes dels associats, que serien voluntaris, fixant-se el mínim en una pesseta mensual.

Això no és més que avançar en principi un esbós del programa que

en una primera reunió general es puntualitzaria.

Ara per ara, el que falta és que cada un dels qui rebem aquesta crida, respongui, i la transmeti al major nombre possible d'amics que li puguin donar calor, per tal que en el més breu temps possible siguem en nombre suficient per a començar a obrir.

No ens acontentem més amb paraules. Si de veres estimem Mallorca, fem per ella una mica de sacrifici.

Mallorca, 20 de febrer de 1923.

Jaume Sastre, prevere; Andreu Bordoy, Joan Capó, Guillem Colom (de Soller); Miquel Duran (d'Inca); Llorenç Garcias (d'Artà); P. Oliver Domenge (de Felinitx); Josep Claverol (de Sant Jordi).

Qui són els signataris de la crida transcrita?

Diguem-ho breument, per a comprendre amb quins títols es dirigeixen als mallorquins.

Mossen Jaume Sastre, és un il·lustrat prevere qui es troba sempre disposat a treballar per Mallorca. Ell fou l'orador de la festa religiosa del darrer 31 de desembre, en qual acte pronuncià un discurs excel·lent de fons i de forma, amarat d'entusiasme patriòtic.

N'Andreu Bordoy és un jove ple d'ardidesa, qui ja fa temps figura en el nucli de perenns idealistes d'una Mallorca ideal, nostrada.

En Joan Capó és l'inspector d'Ensenyament primari, del qual havem tingut ocasió de parlar moltes vegades, amb motiu de la seva fecunda tasca patriòtica.

En Guillem Colom, el poeta de Soller, president de la Joventut Mallorquina d'aquella ciutat, autor de poemes en els quals traspuja la més alta idealitat de patria.

En Miquel Duran, l'autor de «Floirs de roella», llibre de versos darrerament publicat, i que, més que per això és creditor del reconeixement de tots els mallorquins, per l'amor amb que ha cuidat, perquè no s'apagués mai la flama del patriotisme. En Llorenç Garcias, En Pere Oliver Domenge i En Josep Claverol, tres fermes patriotes que a Artà i a la barriada ciutadana de Sant Jordi, mantenen viu l'èmor a totes les coses nostres; a la riquesa espiritual de Mallorca.

Darrerament s'han reunit els iniciadors de l'Associació per la cultura de Mallorca amb un estol d'adherents i posaren els fonaments de la novella institució.

En primer lloc es donarà a l'Associació un caràcter netament, exclusivament mallorquí: se Mallorquina de les faccions polítiques, per tal que hi capiguem tots els qui estimem de veres Mallorca, i serà dirigida per persones que tinguin llur residència a Mallorca.

El nombre d'adherents i la qualitat tant de ciutat com dels pobles, permeten assegurar a l'Associació per la cultura de Mallorca un meregut èxit.

Així ho desitgem de tot cor, i com a penya d'aquest desig, prometem aportar a l'Associació el nostre modest, però entusiasta concurs personal.

Endavant, per Mallorca!
25-3-23.

LLEYDA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

Futbol

Ahí, la Penya Salvat inaugurà el seu nou camp de futbol. No s'hi celebrà cap partit per manca de jugadors.

En els partits celebrats ahir i avui entre el reserva del F. C. Barcelona i el Joventut guanyà el primer per 1 a 3 i per 3 a 2, respectivament.

Altres noves

S'ha inaugurat la luxosa drogueria de Fills de Pau Vilalta del carrer Major. Hi assistiren les autoritats i nombrosos amics, essent obsequiats amb una copa de xampany.

—La tradicional «mona» s'ha vist

afavorida per un temps primaveral. Els voltants de Gardeny oferien animadíssim aspecte.

—La guàrdia civil de Balaguer ha detingut a Adolf Andreu, acusat de temptativa de violació i mals tractes a una noia. Ha estat posat a disposició del jutjat.

—Ha produït bona impressió a Balaguer l'acord d'aixecar-hi una Biblioteca Popular de la Mancomunitat de Catalunya.

—El governador ha aprovat els pressupostos municipals de diversos pobles.

—Ha estat concedida l'excedència a la mestressa de Viu de Llevata Na Eivira Badia Marsal.

—Es troba absent la directora de l'Escola Normal de Mestresses Na Lilia Hera. La substitueix Na Maria Victoria Morera.

El Casal Català de Perpinyà

Per part del Casal Català de la capital rossellonesa s'ha fet la següent crida als catalans:

A les portes d'Europa, sortim de la Catalunya espanyola i endinsant-se cap a França, hi ha el Rosselló amb gent de la nostra niçaga i de la nostra parla amb la qual ens hi lliga una solidaritat fraterna.

Perpinyà és un redós amable i segur que els catalans tenim quan vam a la Patria o les quimeres de la vida ens obliguen a deixar el vell solar de Catalunya.

Aquí a Perpinyà hi ha una població emigrada de catalans no inferior a 12.000 individus, la majoria gents treballadores que han deixat la Catalunya espanyola per refer la seva vida vora els seus germans del Rosselló.

La permanència, aquí, d'una tan nombrosa colònia catalana és un element de inestimable valor moral per estenyer les llaçades de germanor entre els catalans de França i els catalans d'Espanya.

Aquesta colònia catalana es manté dispersa perquè no s'ha pogut aplegar dessota una organització que coordini i reguli la seva vida col·lectiva, ajuntant l'esforç de cada un en profit de tots.

Reunir aquests catalans que viuen a Perpinyà en un Casal fomentador de patriotisme i a l'ensems impulsor de la seva cultura, del seu benestar i del seu anhel, ha estat ara l'esperança d'un grup d'homes vinguts de Catalunya, fundadors i mantenedors de l'actual Casal Català perpinyanenc.

Aquest, per a viure dignament, ha de posseir casa pròpia, crear interessos, actuar amb independència: sols així podrà la seva acció tenir verdadera transcendència per a Catalunya i segura utilitat per als catalans d'aquí.

Treballadors, la majoria de nosaltres, no podem arribar amb els nostres cabals solament a l'adquisició del Casal on vivim. Rics d'ideals i pobres de diners, necessitem l'auxili dels patriotes d'enreu del món per a que la nostra obra sigui fruit del sacrifici de tots i sigui completa.

Per Catalunya — poques vegades invocada, potser, amb tanta fe i lleialtat com ara — per Catalunya us demanem que ajudeu els catalans de Perpinyà i que no els hi negueu l'auxili que necessiten per a bastir dignament el seu Casal.

Catalans, ajudeu-nos a fer el Casal Català de Perpinyà!

Perpinyà, 4 d'octubre de 1922. — La Junta directiva del C. C.: El president, Izquierdo; el secretari, Boixó. Autoritzat, conforme el Consell directiu del C. C.: El president, Gozalbez; el secretari, Bella.

Els donatius s'enviaran a les entitats següents, totes elles impulsores decidides de la nostra obra:

Unió Catalanista, Canuda, 14, Barcelona.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Archs, 1, Barcelona.

Lliga Regionalista, Plaça de la Curulla, 4, Barcelona.

Acció Catalana, Trafalgar, 14, Barcelona.

Casal Català de Perpinyà.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Constitució definitiva

de l'Ajuntament

A la nit celebrà sessió el municipi per a procedir definitivament a nomenar els tinent d'alcalde i síndics. Per a la primera vara fou designat En Cèsar Salvador, conservador.

Per a la segona hi hagué empat a nou vots entre En Josep López, liberal, i N'Angel Rabada, regionalista. Per sortida fou designat el primer.

La tercera tinença correspongué a N'Agustí Lliteras, nacionalista; la quarta a En Vicens Alonso, regionalista-tradicionalista; la cinquena a En Josep Tapias, liberal, i la sisena a En Pau Tutusaus, liberal.

Síndics foren elegits els senyors Ricard Cabré, conservador, i Antoni Escot, nacionalista.

Tartana estimbada al Priorat

Dos morts i alguns ferits

Comuniquen de Falset que prop d'aquella població s'estimbà una tartana amb passatgers.

Se sap que hi ha dos morts i alguns ferits.

S'ignoren detalls. Al Govern civil no es té notícia del fet.

Altres noves

En el partit de futbol jugat ahir entre el Catalunya de Barcelona i el Gimnàstic d'aquí, guanyà el primer per dos gols a zero.

En el partit d'avui entre els mateixos equips guanyà el Gimnàstic per quatre a dos.

—A la inauguració de la temporada de circ de la plaça de braus hi assistiren unes cinc mil persones.

—Ha estat declarada la verola del bestiar a Tamarit i la ràbia canina a Masllorens.

—Es procedí a Amposta a la benedicció de la bandera d'aquell somerment. L'acte revestí solemnitat, assistint-hi autoritats i gran nombre de somermentistes de la comarca. A la tarda se celebrà una processó lluida.

—La societat Unió Filarmònica ha efectuat una excursió a Buda, visitant la illa i la farola. El viatge es feu amb el vapor «Anita» de Tortosa.

—Les impressions que es reben dels pobles de la circumscripció són molt favorables per la candidatura nacionalista.

Pla del Llobregat

SANT VICENS DELS HORTS. —

Victima d'un atac al cor, morí l'advocat i secretari d'aquest Ajuntament, En Sebastià Cardus i Amigó, el qual, ultra ésser un bon amic dels pobres, era un defensor de la política patriòtica.

Rebi la seva desconsolada vídua i família l'expressió del nostre condol per tan irreparable pèrdua.

—Enguany han sortit tres colles de caramelles que han posat la població en un veritable rebombori ti, pic, pel doble motiu d'haver inaugurat, amb la presència de les colles, la nova carnisseria que ha muntat En Sebastià Casanovas al carrer de les Cases Vermelles.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — Després de gairebé tres mesos de no celebrar-se'n cap, el partit entre l'Atlètic Turó de Barcelona i el primer local, tingut lloc diumenge de Pasqua, ha tingut la virtut d'aplegar al camp del Caldes S. C. una nombrosa concurrència.

El partit ha resultat pròdig en formoses jugades, havent finalitzat amb el resultat de 4 a 3 a favor del Caldes, per qual resultat li han estat a aquest adjudicades les onze artístiques medalles ofrena de la Junta Directiva del propi Club Caldes.

BIBLIOTECA TEATRAL

Acaba de sortir l'obra:

ELS GERMANS KARAMAZOV

de FEDOR DOSTOIEVSKI

Adaptació escènica de Jacques Copeau i Jean Croué
Traducció catalana de Millás-Raurell

ooo

Formós volumet d'un centenar de pàgines

Preu per exemplar: Ptes. 1'25

COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A.
Escudellers, 10 bis, entresol, i a totes les bones llibreries.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 3 d'abril de 1923

El problema català i «Sancho Quijano»

COINCIDENT amb la convicció de *Sancho Quijano* que cal insistir en el tema català, pensant en veu alta sobre aquest aspecte tan viu de la història actual d'Espanya, esbrinarem avui els conceptes fonamentals del seu darrer article sobre el nostre problema, que ha publicat *El Sol*.

Corresponent a la seva gentilesa amb tota cordialitat, caldrà reconèixer que existeix una distància, però no entre el catalanisme i el cor del problema, sinó entre els conceptes que del cor del problema tenim els uns i els altres. El cor del problema és precisament el que discutim i si aquella distància no tingués fonament real el problema català no existiria.

Precisament aquesta amable conversa entre *Sancho Quijano* i LA VEU té, com a objectiu essencial, veure si és possible arribar a punts de convergència, que escurcin aquella distància. Insistim-hi.

Pregunta *Sancho Quijano* si Espanya és Nació o Estat. Reconeix que Castella, Catalunya i Portugal són nacions. Confessa que si l'ideal de la Federació Ibèrica fos realitzat hi hauria un Estat espanyol com a nexa entre les tres nacions peninsulars. Però afirma l'existència actual d'una nació espanyola.

Si existís ara una nació espanyola, existiria un patriotisme espanyol. Tots els pensadors castellans contemporanis, en estudiar el fet de la decadència espanyola, iniciada abans d'arribar a la maturitat, coincideixen en unes observacions bàsiques, la síntesi de les quals és constatar precisament l'absència actual d'un patriotisme espanyol i sentir-ne l'angoixa. Fins i tot les reaccions morbosos que del sentiment patriòtic es produeixen esporàdicament, com les que provoquen alguna vegada les campanyes contra el catalanisme, no són manifestacions d'un patriotisme espanyol, ja que Catalunya, segons la concepció de *Sancho Quijano*, és Espanya, sinó d'un patriotisme específicament castellà. I és que la nació castellana, de la qual parla *Sancho Quijano*, o no existeix o és Castella.

El mateix *Sancho Quijano* que, en el seu article d'*El Sol*, parlant del problema català, pregunta: «*¿Es España Estado o Nación?*», dos dies després, lliure de la preocupació separatista, es fa al mateix diari aquesta altra pregunta, que és ja una resposta: «*¿Donde està la nació pujante?*». És a dir, on és la nació? I no la troba enlloc, car no hi és.

Una nació és un esperit. Es debatades que la cerquem en coincidències cronològiques o en expressions geogràfiques, la discussió de les quals ens portaria molt lluny i o no provaria res o provaria tot el contrari del que *Sancho Quijano* desitja. Ni la convivència peninsular ni la coexistència històrica demostren, sense un esperit i una voluntat, que la unitat política sigui cosa fatal i inevitable. Quatre grans peninsules hi ha a Europa. A l'escaudinava, Suècia i Noruega, lligades per tantes coincidències, han preferit viure políticament separades. A la balcànica, han barrejat llurs sangs històrics durant molts segles Turquia, Grècia, Romania, Bulgària, Sèrbia i Albània i, àdhuc esmicolada la dominació otomana, els pobles que hi conviuen no formen una unitat política. A la península italiana, la unitat política, desapareguda pràcticament d'ençà que va caure l'imperi romà, no té un segle d'existència. A la península ibèrica conviuen políticament separades Espanya i Portugal. Cal no oblidar que les mateixes causes que justifiquen històricament la separació de Portugal són les que impedeixen la solució normal del plet català. Ni tan sols la coexistència política ha aconseguit barrejar les sangs històriques de Castella i Catalunya. Durant aquests segles, precisament, Castella va excloure Catalunya de la seva única gran empresa nacional, la colonització d'Amèrica, on realment Catalunya i Castella no barrejaren llurs sangs històrics.

Per a defugir la contradicció notòria de reconèixer que, essent Catalunya nació i essent Catalunya Espanya, segons el seu concepte de l'Espanya triuna, Espanya sigui també una nació, insinua *Sancho Quijano* que, de la mateixa manera que existeixen éssers individuals i éssers col·lectius, poden existir nacions individuals i nacions col·lectives. Si *Sancho Quijano* prescindeix una mica d'aquella excessiva adhesió a la categoria verbal, que molt justament considera com l'origen d'una gran part dels problemes espanyols, veurà que aquesta nació col·lectiva no és sinó l'Estat compost d'En Prat de la Riba (*La Nacionalitat Catalana*) o l'Estat federal o la Confederació d'Estats, segons els casos, d'En Duran i Ventosa (*Regionalisme i Federalisme*).

Fixi's *Sancho Quijano* que no és precisament aquesta distinció entre la Nació i l'Estat la que ens identifica amb els separatistes, sinó tot el contrari. Els separatistes reconeixen, com *Sancho Quijano*, l'existència d'una nació espanyola, distinta, naturalment, de la nació catalana. Són separatistes, precisament, per tal com creuen que Espanya és una nació. Nosaltres, en canvi,

com notà molt encertadament En Cambó, som més que separatistes, car creiem que Espanya és més que una nació, el conjunt viu dels pobles espanyols, segons la definició que ja havia acceptat *Sancho Quijano*.

Es clar que, en parlar d'aquest conjunt avui, volem expressar una cosa viva, amb un esperit, no tan sols un mecanisme administratiu. Aquesta Espanya potencial, que, com reconeix noblement *Sancho Quijano*, no ha tingut mai, en la història peninsular, una concreció política, havia estat reconeguda sempre per tots els matisos del catalanisme. No és culpa nostra si no ha esdevingut encara una realitat viva.

Pregunta *Sancho Quijano* si és viable una cooperativa de govern sense la solidaritat espiritual d'un sentiment nacional comú. És evident que no és possible una cooperativa de govern sense la solidaritat espiritual d'un sentiment comú. Aquest sentiment comú no pot ésser evidentment un sentiment nacional, on les nacions són distintes. A Espanya pot ésser un sentiment peninsular, si sabem superar l'expressió geogràfica i donar al conjunt viu dels pobles espanyols un ideal comú. Però, per aconseguir la creació d'aquest ideal comú, cal que tots els pobles peninsulars es moguin lliurement dintre la Península, sense cap entrebanc que destorbi el desenvolupament normal de llur personalitat, sense que cap artifici pertorbi llur constitució natural. Com pot creure errònia *Sancho Quijano* la concepció d'un Estat tri-u coadministrador de tres nacions francament distintes, si ell mateix proposa, com a solució política i constitucional del problema català la formació d'un Estat tri-u que doni cos a l'ànima triuna de les Espanyes? Nosaltres admetem aquesta fórmula, lleialment i sincerament aplicada. Aleshores podríem veure quin concepte del cor del problema respon a la realitat i la vida mateixa esmenaria les errors que els uns o els altres cometéssim.

Ajudi'ns, doncs, *Sancho Quijano* en guanyar la consciència castellana a la seva concepció de l'Espanya triuna i aleshores podrem intentar entre tots la resolució harmònica de plet català.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Polítiques

VIATGERS

Arribà l'ex-diputat a Corts En Marcell Domingo. Sortí cap a Madrid el director de la Companyia de M. S. A. N'Eduard Maristany, el qual fou acomiadat per alguns consellers i per l'alt personal de la Companyia.

El Sometent del Districte V

Diumenge revistà el capità general, senyor Marquès d'Estella, el sometent armat del districte quint. Es celebrà primer a l'església de Sant Agustí una missa i després formà el Sometent a la plaça de la Igualtat, procedint seguidament a l'acte de la revista pel capità general, que anà examinant detingudament els armaments, fent observacions pel bon estat d'aquests i conversant afectuosament amb els sometentistes.

Acte seguit es procedí, per la dita autoritat a la imposició de la medalla de la Constància a tots els individus que portaven en el Sometent el temps reglamentari. Després els senyors Dalmases i Ribalta, caporal i subcaporal del Sometent revistat, exposaren la tasca realitzada pel mateix i la seva organització. En breus paraules el capità general contestà als dits senyors i dirigí una allocució als sometentistes animant-los a seguir pel camí pacíficador marcat per les organitzacions dels sometents.

Assistiren a l'acte nombrosos invitats: el general cap dels sometents senyor Pereira, acompanyat dels seus ajudants i el tinent coronel Rivera, que ho és del capità general.

Govern civil

EL GOVERNADOR I EL PRESSUPOST MUNICIPAL

El governador ha manifestat que havia aprovat condicionalment el 31 de març el pressupost municipal. Queden salvaguardats — diu el governador — els interessos dels particulars i empreses que tenen formulats recursos contra el pressupost. Queden també aprovats condicionalment els arbitris extraordinaris que han d'ésser aprovats pel ministeri de la Governació.

Quant als arbitris sobre tribunes i llummaris, també estan en suspens fins que la superioritat resolgui.

El governador ha aprovat en aquesta forma el pressupost tenint present — diu — que l'any passat no n'hi va haver.

DE MINES

El Negociat de Mines fa públic que don Agustí Altadill, administrador de la Societat «Unió Minera», veí de Barcelona, ha presentat una sol·licitud de registre de 78 pertinències de la mina de lignit, que s'anomena «Vicenta», al terme de Calonge, paratge «Dufort». I que don Joan Roca i Rigol, veí de Molins de Rei, ha presentat una sol·licitud de registre de 20 pertinències de la mina de ferro anomenada «Previsió», al terme de Corbera de Llobregat, paratge «Camp dels Jocs» i terres del «Mas de Dalt».

A Castelló d'Empúries

Ens diuen de Castelló d'Empúries:

«Dilluns passat, l'Ajuntament esquinçol que, encara que incomplet, pretén funcionar a la nostra vila i, va voler celebrar sessió de segona convocatòria, car la de primera no va poder celebrar-se per manca de regidors.

Una hora abans de l'assenyalada aparegueren pels camins les conseqüents parelles de la força pública que acudiren a la casa de la vila a l'hora fixada per la sessió que segurament, no hauria pogut celebrar-se sense la seva presència, car segueren al mateix saló de sessions a fi que els sis senyors de la «U. M. N.» poguessin complir la tasca que al·legués té encomanada i que el poble de Castelló d'Empúries, vibrant d'indignació, rebutja cada dia més.

Per a demostrat-ho aprofità totes les ocasions que se li presenten i una d'elles fou a la tarda anterior. Es tradició de l'Ajuntament de la vila assistir a les funcions religioses d'aquests dies i a tal fi cada any acudeix corporativament a la funció anomenada «Hora». Com iga que l'Ajuntament esquinçol no volgué o, millor dit, no gosà anar-hi, l'Ajuntament destituit, que per tot-hom continua essent l'Ajuntament de la vila, va assistir-hi en massa, inclosos els empleats municipals, que com ja se sap han dimissat llurs càrrecs. Era de veure la gernació que acudí a tal cerimònia i que acompanyà anant i venint de l'església a l'alcalde i regidors populars no obstant haver-se sabut la determinació presa solament un parell d'hores abans.

A la sortida feren cap al local del Centre Nacionalista on el batlle popular senyor Bordas es veié obligat a dirigir-los breus paraules d'agraïment per la nova prova d'adhesió i entusiasme que acabaven de donar.

Les Idees i les Imatges

UN BELL CALENDARI GEORGIC I LITURGIC

L'honorable antiga Llibreria Subirana i la Unió Llibrera d'Editors, de recent fundació, ens han ofrenat, en guany, un noble i saborós calendari.

Tirat a diverses tintes, reposadament neutres i decorat d'atractants simples dibuixos al·lusius al santoral de cada mes i als treballs agrícoles més característics de cada estació, conté, aitzimats, dia per dia, indicacions que fan referència als canvis de lluna, als dies de dejuni i d'abstinència de carn, a la color quotidiana de les vestidures portades pel sacerdot durant el santíssim sacrifici de la Missa.

D'aquest excel·lent calendari se'n desprèn una excel·lent catolicitat que agombola, en una viva unificació, els elements primordials de la natura, les cabdals reglamentacions per a la vida del cos i de l'ànima, les belles fruïcions de l'art de la litúrgia.

Es tracta, doncs, — legítim reclam comercial a part — d'una bona obra, amable i suggestiva, de divulgació, de preceptuació, i, àdhuc, fins a cert punt d'apologetica.

La nomenclatura de l'esmentat calendari ha estat, però, redactada, exclusivament, en llengua espanyola.

Una edició complementària en català s'imposava certament.

JOSEP MARIA JUNOY

Escola Catalana d'Art Dramàtic

PRÒXIMA ESTRENA

Diumenge vinent, dia 8, a les onze del matí, tindrà lloc a Eldorado una de les interressants manifestacions artístiques amb què cada any dona mostra de la seva activitat l'Escola Catalana d'Art Dramàtic.

Aquesta manifestació consistirà en l'estrena de la tragèdia intitolada «Matilde d'Anglaterra», que fou premiada en un fet de la història de Catalunya. L'autor presenta, públicament interpretada, la famosa empresa cavalleresca d'un comte de Barcelona que acudeix a terres estrangeres per a defensar generosament l'honor d'una dama. En l'espectacle es mesclen acuradament el sentit cavalleresc del tema i el sentit patriòtic del protagonista.

Serà, doncs, força interessant, conèixer l'obra d'un autor jove i inèdit en la nostra escena, que ens ofereix una obra d'aquesta naturalesa.

El director de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic N'Adria Gual, amb la col·laboració del professor de l'Escola N'Enric Giménez, han portat a terme en singular cura la preparació d'aquesta representació que estarà a càrrec dels alumnes i alguns ex-alumnes.

Després, en Gual ha projectat el vestuari i el decorat que serà expòs i que segurament presentarà un aspecte força interessant.

El mateix dia serà posada a la venda l'obra «Matilde d'Anglaterra» que formarà el tercer volum de la Biblioteca Teatral que va publicar.

Butlletí internacional

2 d'abril de 1923

LA TRAGEDIA D'ESSEN

Cada vegada els incidents produïts entre alemanys i francesos, com a conseqüència de l'operació del Ruhr, esdevenen més greus. La tragèdia de les fàbriques Krupp, on els francesos disparaven llurs ametralladores contra els obrers alemanys que els voltaven i amenaçaven, ha causat, segons les informacions rebudes fins al moment d'escriure aquestes ratlles, sis morts i una cinquantena de ferits, més o menys greus. Després d'aquests luctuosos esdeveniments, les garracions alemanyes assaltaren un automòbil on anaven un militar i uns enginyers francesos que amb prou feines pogueren salvar-se. Com és natural, aquesta tragèdia i els episodis subsegüents han produït a Essen un estat d'excitació enorme.

Tragèdies com aquesta són inherents a l'ocupació militar. D'ençà que fou iniciada l'operació el perill d'episodis sanguinants ha anat creixent. Els fets de Bochum, Düsseldorf i Essen són conseqüència natural de l'ocupació. Unicament la correcció admirable de les tropes franceses ha evitat que sovintegessin més.

Aquests perills són cada dia més grans, car la repetició mateixa i l'augment ineludible d'aquests episodis sanguinants crea en les poblacions ocupades i en l'exèrcit d'ocupació una nerviositat i una inquietud perfectament explicables. I aquesta nerviositat i aquesta inquietud van convertint-se insensiblement en antagonisme i odi. El vessament de sang congria sempre la repulsió.

Els francesos tenien un gran interès en separar la causa dels treballadors del Ruhr de la causa dels industrials alemanys. A les primeres etapes de l'ocupació cometien l'error psicològic de convertir els grans industrials alemanys en màrtirs de la resistència patriòtica, que tot el poble alemany sentia. Ara, evidentment, no guanyaran l'adhesió dels treballadors alemanys utilitzant en contra llurs les ametralladores.

La tragèdia de les fàbriques de Krupp reunirà en un sol sentiment patriòtic i protestatari els treballadors i els grans industrials alemanys, amb molta més eficàcia que qualsevol discurs del Dr. Cuno o qualsevol sessió del Reichstag.

Vol dir tot això que ni econòmicament ni políticament l'ocupació del Ruhr no resol cap problema. Els agreuja i els enverina tots. A París augmenta lentament aquesta convicció i hi ha molts indicis que revelen el malestar íntim que ocasiona aquesta situació i el desig sincer de sortir-ne.

Incidents com el d'Essen demostren altra volta que la situació actual constitueix un perill imminent per a la pau europea.

Les estrenes

ROMEA

«LA COSTA BRAVA», drama en tres actes de Juli Vallmitjana

No són els arguments més o menys trágics el que fa excel·lir les obres d'en Juli Vallmitjana sinó la vida i la naturalitat amb què els vesteix adornant-los d'episodis còpiats directament del natural i transposats a les taules fidelíssimament. Però quan aquests episodis no tenen pas un altre massa pintoresc ni un caràcter acusat de cosa de suburbi, en Vallmitjana esdevé menys hàbil i àdhuc podria dir menys original.

Dels mariners de «A la Costa Brava» a la gent de mala vida de l'Ombra de Montjuïc hi van alguns grans d'intensitat dramàtica i còmica a favor dels darrers. El mateix lèxic perd energia i, en certs moments, propèdta, i resta afèblida, per tant, la impressió que rep l'auditori.

En l'obra «A la Costa Brava» la visió d'un ocell, on els pescadors van a discutir-hi els assumptes d'una cooperativa, no tindria per si sol prou interès per a construir tres actes, mentre que en l'altra la variació d'escenes i de situacions, fa oblidar el llargam de la intriga que passa a ser secundària. Aquí la intriga domina. És la dona del cafeter, vídua i malalta — tipus per sort no massa corrent en la nostra Costa Brava — que culmina en el transcurs de l'obra.

Entre el fill que torna d'Amèrica i retroba casat el seu pare amb la que un dia va trair-lo i fou causa del seu exili, el jove amant de la madrastra, que oblidat per ella una joventut del poble, aquesta i el brau cafeter, home d'anys, violent de genit i honrat a carta cabal, no pot, en bona moral de teatre, succeir més que el que succeeix: la mala fi de la que, dominant el vell amb hipòcresies, ha posat en roda els altres. I fugint de la ira del seu home, descobert un robatori que ella ha comès, en profit de l'amant, el qual, ple de remordiments, l'abandona i en front de tot el poble indignat que acusa, es llença per la finestra i s'estabolla.

Algunes situacions són ben portades i resoltes i produeixen una certa emoció; alguns episodis entre els pescadors del cafè, tenen vida i color, però el tema de les acusacions entre el noi amb la madrastra i d'aquell amb el pare, i el de la cooperativa entre els mariners, es re-

peteixen amb massa insistència i regularitat.

En conjunt, potser li ha mancat a en Vallmitjana un xic de traça a sintetitzar i a fer menys evident el que va a succeir. Potser tampoc l'assumpte no l'atreia gaire i l'ha treballat amb poc entusiasme, car s'escaçava a la seva especialització.

La senyora Baró i el senyor Giménez donaren als llurs respectius papers una forta intensitat. Els altres, molt discrets, fent un conjunt ben acceptable.

El públic, no massa nombrós, acollí l'obra amb simpatia cridant l'autor al final dels actes.

En Juli Vallmitjana, com sempre massa modest, no va presentar-se.

P. B.

TÍVOLI

«LA MONTERIA»

Hi havia expectació per a conèixer aquesta obra, que venia precedida de gros èxit, que ens presentava a Barcelona la companyia Ballester-Pinedo com a inaugural de la temporada de primavera. Per això el teatre Tívoli estava dissabte abarrotat de públic.

«La Monteria», la nova opereta del mestre Guerrero, no acabà de convèncer. El defecte principal és la concepció del llibre, degut al senyor Ramos Martín. L'escriptor i el músic no es compensen. El primer dona una argumentació dramàtica amb la qual no s'adiuen els motius musicals alegres i de caire popular, gènere en el qual el mestre Guerrero hi obtingué gran èxit. Per això en «La Monteria» triomfa aquesta part de revista que té, i en canvi fracassa l'acció dramàtica. Si el mestre Guerrero hagués trobat un llibre completament adaptat al to musical dels números de revista, la seva obra hauria estat de les millors que s'han fet dins el caràcter de revista.

No manca en «La Monteria» el couplet de ritual en totes les obres posteriors a «Arco Iris», que se li volen assemblar. Així el públic del Tívoli pogué divertir-se cantant el couplet projectat a la pantalla, encara que la «claque» en féu un xic massa.

La companyia presenta l'obra amb molta riquesa i hi dona una interpretació acurada, sobressortint les senyores Pinedo i Rossi i els senyors Ballester i Lloret, aquest un baríton de nou tremp i que aconseguí fer-se aplaudir de debò.

Dietari històric

2 abril de 1840

S'OBRE LA BIBLIOTECA PÚBLICA EN L'EX-CONVENT DE SANT JOAN, DE BARCELONA

La benemèrita tasca dels nobles patricis que recolliren els llibres que havien pertanguer als convents cremats o suprimits tingué aquest dia un bell reconeixement. Establerta aquí de nou la Universitat, sota el seu empar i a títol de «provincial» s'instal·la la Biblioteca en el ja desaparegut monestir de monges de Sant Joan, del qual perdut el carrer de la Riera del seu nom. Record que del temple queda és la portalada principal col·locada a l'absis de la parròquia de Santa Madrona, al Poble Sec, en la part que dona al carrer de Margarit.

L'obra fou la tasca de classificació de llibres en la qual s'ocuparen en Pi i Arimon, en Llobet i Vall-Lloera, en Roca i Cornet i més tard l'Aguiló, pel qual motiu sols estava oberta els dilluns, dimecres i divendres, des de les nou del matí a la una de la tarda.

La formaven en inaugurar-se, uns cent mil volums referents a Teologia, Filosofia, Història, Literatura, Art, Legislació, Jurisprudència, Ciències Físiques i Naturals, etc., etc., amb catàleg per ordre de matèries i autors i amb índex raonat, sobressortint el referent a antiquitats, cròniques i annals. No mancaven gramàtiques i diccionaris, un d'aquests en deu idiomes.

La secció més sobresortint era la d'incunables i de primers temps de la invenció de la impremta, servint de lloc d'estudi als escolars pobres que en aquells temps no compraven llibres, però que no quedaven mancats de mitjans per a cursar les assignatures. La Biblioteca es traslladà a la nova Universitat en obrir-se aquesta.

L'ex-convent de monges de Sant Joan («las comandadoras» que en deien), al temple del qual reposaven les cendres d'En Pau Claris, fou veritablement la «docta casa» de Barcelona. Allà estava instal·lada l'Acadèmia de Bones Lletres, successora de la «adels desconçats» fundada a darreries del segle XVII i allà hi havia també constituït el Museu d'Antiquitats, més tard traslladat a la Reial Capella de Santa Agata. El monestir fou fundat en 1205 i restaurat en diverses èpoques, residint-hi les monges des de 1700. Tenia altes sales, espaiosos claustres i llargs passadissos, i estava situat en un barri quiet, ornat de cases senyoriales, les darreres de les quals hem vist caure al cop de la piqueta que ha obert la Reforma.

3 abril de 1873

MOR A BARCELONA L'ESCRITOR VICENS JOAQUIM BASTUS I CARRERAS

Quan la generació barcelonina de mitjans del 800 volia citar el nom d'un savi o es trobava amb qualche problema, investigació o cosa que requeria coneixement, solia dir: «es un savi com en Bastús», «pregunteu-ho a en Bastús», «ja ho deu saber en Bastús».

Era l'home enciclopèdic per excel·lència, el savi popular, el Menéndez Pelayo d'aquell temps. Escrigué molt i tracta diversitat de temes i es qua-

Joventut Nacionalista

Contra les escameles electorals del Govern

OFICINA DE DEFENSA DELS AJUNTAMENTS

Boters, 4, pral.

dirigida per lletrats experts en Dret Municipal i matèries administratives.

S'hi poden dirigir personalment o per escrit els alcaldes, regidors, secretaris i amics de totes les contrades catalanes que es vegin perseguits per les escameles electorals del Govern i dels seus mandataris a Catalunya. Rebran, en cada cas, l'assessorament i direcció que calgui, gratuïtament.

Questions socials

LA REDEMPCIÓ DELS CENSOS

El diumenge dia 1 del corrent, se celebrà en l'Ateneu Enciclopèdic Popular una Assemblea de Censataris convocada per la comissió organitzadora. L'Assamblea va pendre l'acord de formar una ponència per a la qual es va nomenar els senyors següents: Durán i Cañameras, Estarits, Payàs, Requena, Bosch i Pico, ponència que estudiarà el problema de redempció dels censos i presentarà una memòria dels seus treballs en una propera Assamblea que oportunament es convocarà.

LES OBRES DEL METROPOLITA

El contractista de les obres del Metro ha comunicat oficialment al governador que suspèn indefinidament les obres en vista dels conflictes que continuament promouen alguns obrers, sense que l'autoritat pugui garantir la llibertat del treball.

NOTICIA QUE DEU ESSER EQUIVOCADA

Preguntat el governador si tenia fonament la notícia que han donat alguns diaris de Madrid que es prepara a Barcelona una vaga general, manifesta que no sabia res de tal pre-

paració i que segurament es tractava d'un malentès.

ELS OBRERS DEL PORT

Entre els treballadors de les obres del Port s'hi nota molta agitació i es tem una vaga per raó de la demanda d'augment de jornal que tenen formulada els fusters.

ENTERRAMENT

Diumenge al matí es va efectuar l'enterrament de Joan Rey, sindicalista mort a trets a la cantonada de la Rambla amb la Portaferrissa. La comitiva s'organitzà a l'Hospital Clínic i era molt nombrosa. El fèretre, posat en un cotxe sense orna, era ple de corones, algunes amb cintes roges.

Uns 200 companys van acompanyar-lo fins al Cementiri Nou. Durant tot el trajecte, els del seguici no van deixar passar els tramvies que duïen la mateixa direcció i els van obligar a anar al pas, de manera que quan la comitiva era a Can Tunis, anava seguida per tres combois del tramvia que s'havien anat aconseguint.

En el trajecte hi havia parelles de civils de cavalleria.

nyà en vida, reconegut per tothom, el títol de sapient.

Havia nascut a Tremp, en 1799, estudiant la carrera de farmàcia i entregant-se de ple a ple al coneixement de la literatura i l'arqueologia, col·laborant en tots els diaris i revistes de la ciutat, dirigint «El Guàrdia Nacional», l'aula de declamació del Liceu, quan estava a l'ex-convent de Mont-Siò i ocupant aleshores l'important càrrec de censor de teatres.

Pertanyia a la Reial Acadèmia de Ciències des de 1835, on llegí una memòria sobre el Vapor, a la de Bones Lletres i Arcade de la de Roma, amb el nom d'Ireneo Terpiàno, a més de figurar en algunes Econòmiques d'Amics del País.

Escrigué sobre coses curioses i diverses. Publicà un diccionari històric enciclopèdic, anotà i comentà el «Qui-zòs», un estudi sobre la goma elàstica i un curiós «Memorandum anual y perpetuo de todos los acontecimientos naturales y extraordinarios, históricos, civiles i religiosos que ocurren o de los cuales se hace mención en el curso del año; explicando el origen, la etimología, el significado y la historia en cada uno de ellos», que arribà a gaudir de gran fama i popularitat.

Féu recerca d'objectes d'història natural que va remetre al Museu i en la seva bibliografia hi figura un tractat d'arqueologia, la història dels temples, una memòria sobre les Belles Arts, la traducció de «Les metamorfosis» d'Ovídio, un Nomenclator sagrat o diccionari abreujat dels Sants del Martiriologi, un drama: «El Tejedor», un Ofici de Setmana Santa, en llatí i espanyol, «Barcelona antigua o descripción histórica de sus monumentos, lapidas e inscripciones», Història de Palestina, Diccionari d'Història Sagrada, La Semana Santa en Jerusalem y Roma, «La sabiduría de las naciones o los evangelios observados» i una col·lecció de memòries sobre temes de teatre i belles arts, proverbis i refrans, i velles costums.

Fou una vida fecunda i no és mercedor de l'oblit en que se'l té. En la vella Barcelona se'l considerà una figura cabdal, i el seu record es poc menys que esborrat. Donar-lo a conèixer-lo, estudiar-lo i fer-li justícia, no sols seria deure de gratitud i honor d'ell, sinó rehabilitació a les generacions que el tingueren per savi mestre.

ESPIGOLAIRE

Generalitat

S'assenyala el dia 24 d'aquest mes, a les onze hores, per a la celebració de la primera subhasta de la superestructura de les obres de fabrica que han de realitzar-se en la reparació de dos grups de clavegueres sobre la riera de Marganell, en el camí de la carretera d'Esparraguera a Manresa per Marganell, que tindrà lloc al Palau de la Generalitat. El pressupost de contracta importa set mil set-centes seixanta i quatre pessetes vuitanta set cèntims (7.764'87 pessetes), ascendint a 388'21 pessetes la fiança provisional que hauran de constituir

els licitadors per a pendre part a la subhasta. El termini d'execució dels treballs és de quatre mesos.

El projecte, plec de condicions, model de proposició i disposicions relatives a la forma de presentació es trobaran de manifest al Negociat de Carreteres, Camins i Ponts de la Mancomunitat de Catalunya tots els dies feiners, a hores hàbils d'oficina.

Les proposicions, redactades d'acord amb el model que figura en l'expedient i esteses en paper segellat de la classe octava, reintegrat amb una polissa d'una pesseta de la Mancomunitat, hauran de presentar-se en l'acte de la subhasta.

S'assenyala el dia 4 de maig pròxim, a les dotze hores, per a la celebració de la subhasta de les obres de moviment de terres, obra, pavimentació, sostres, ferreria d'armar i evacuació d'aigües residuals i de pluja, de dos pavellons (ràfics i aguts, homes i dones), dels que hi ha projectat construir al Manicomí de Salt, la qual subhasta tindrà lloc al Palau de la Generalitat, Barcelona, i a Girona, Casa de Misericòrdia.

El pressupost de contracta importa 554.436'34 pessetes, ascendint a 27.721'82 pessetes la fiança provisional que hauran de constituir els licitadors per a pendre part en la subhasta.

El termini d'execució dels treballs es fixa en vint mesos, a partir de la data de formalització del corresponent contracte.

El projecte, plec de condicions, model de proposició i disposicions relatives a la forma de presentació es trobaran de manifest al Departament d'Administració, Secció primera, de les oficines de la Mancomunitat de Catalunya, i a la secretaria de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona (Casa de Misericòrdia), tots els dies feiners, a hores hàbils d'oficina.

D'un intent de robatori

El subjecte detingut per haver intentat robar — com vàrem dir en la nostra edició anterior — al cobrador de la casa d'olis Sensat i fills, que es diu Carles Limón Kluger, de 38 anys, solter, paleta, d'Hamburg (Alemanya), i sense domicili, ha presat d'adjudicació davant del jutge.

Sembla que ha manifestat que havia conegut els seus còmplices a un «bar», declarant llurs noms i senyes persones per no destorbar l'acció de la justícia, i que els dits subjectes són els qui li proposaren l'atacament, assenyalant-li el cobrador que havia d'esser la víctima.

Aquest individu és de mals antecedents i ja fou detingut en una altra ocasió, en que fou expulsat i conduït a Hamburg, d'on fa poc va tornar, dedicant-se a viure del robatori.

Es creu que aquest individu és un dels que atacaren el senyor Teixidó el 17 de gener propassat.

«LA PASSIO» DE BACH I L'ORFEO CATALA

HOMENATGE AL MESTRE MILLET

L'audició de la grandiosa i sublim «Passio» de Nostre Senyor Jesuïsta, de l'eminent Joan Sebastià Bach, ha commogut a tots els que han sentit i copsat les més grans manifestacions d'art; la interpretació que li ha donat el nostre gran Millet amb el seu benemèrit Orfeo Català, ha estat tan magistral i marca un tipus alt grau de cultura artística i d'espiritualitat, que va fer naixer la idea de perpetuar aquest moment culminant de la personalitat musical de Catalunya amb un acte d'homenatge solemne que va celebrar-se ahir al migdia al Palau de la Música Catalana.

Hi han pres part les primeres representacions de Catalunya i de Barcelona, tots els orfeons i altres associacions musicals, les entitats culturals i patriòtiques i gran nombre de personalitats distingides per son amor a l'art i llur admiració per l'obra d'En Millet i del seu Orfeo Català. Tot el matí anaven entrant senyeres d'orfeons i s'acrobaven les representacions. Les autoritats, el mestre Millet i la Junta de l'Orfeo, els orfeonistes amb llur senyera i la Comissió de l'homenatge es dirigiren a la sala d'actes.

LA LLOSA

A l'asser al replà del ram d'esclats de l'esquerra que estava asseient de concurrència es declararen. Allí el secretari de la Comissió organitzadora de l'homenatge, En Frederic Ratera, va llegir l'acord de posar a les parets del Palau de la Música Catalana una llosa commemorativa de la magna primera audició, a Catalunya, de la sublim «Passio» de Bach, i va pregar al regidor En Joaquim Degollada, que, en representació de la ciutat, es servís de senyera i bandera catalana que la col·locaria. Un aplaudiment unànime responà i la llosa va aparèixer.

Es de pedra blanca, amb una artística orla esculpida que encou la llegenda que amb lletra d'elegant estil diu:

«A XXVII de febrer de MCMXXI donada en aquest Palau la primera audició a Catalunya de la «Passio» de Nostre Senyor Jesuïsta, segons Sant Mateu, de Joan Sebastià Bach.

Nombre de catalans ho commemoraren, en homenatge a l'Orfeo Català i al seu mestre en Lluís Millet.

I el següent entra a la sala entre aplaudiments.

LA SALA

A la galeria de l'orgue formaven corona d'honor les sumpuoses i artístiques senyeres dels orfeons: Eco de Catalunya, Sallent, Vinyola, Tiana, Nova Tarrega, de Sans, Barcelonès (secció musical de l'Aleu de Beler del districte II), Pirene, de Badalona, de Vilassar de Mar, Nària, Schola Cantorum, de Sant Miquel, de la Secció Coral de la Joventut Martinenca, Escola Coral Martinenca, de la Unió Vilanovesa i de les societats corals La Violeta de Clavé i La Florista de Sans.

A l'hemicicle hi havia la Senyera de l'Orfeo Català acompanyada de la de l'Orfeo Mossèn Cinto, iniciador de l'acte, i la de l'Orfeo Gracienc, es representació de tots els orfeons catalans.

Hi havia els orfeonistes de l'Orfeo Català acompanyats dels de Mossèn Cinto. En primer rengle hi havia els solistes de l'Orfeo, l'Emili Vendrell, Na Loreto Roca, N'Angelina Esquerdo, Na Matilde de Ensayat i la professora N'Emerenciana Werhle.

Formava una taula presidència la Comissió organitzadora, En Geroni de Moragas, de l'Associació de «Música de Camera», per les Associacions Musicals; En Joan Bartrés, de l'Orfeo Mossèn Cinto, iniciador de la festa; En Floranci Cornet, de l'Orfeo Gracienc, pels Orfeons de Catalunya; En Josep Madurell, de la Unió de Societats corals i Orfeons de Clavé; En Joan Llangueres, per la Germanor dels Orfeons de Catalunya; En Josep Pascual, degà dels crítics musicals i redactor de «El Dia Gráfico», per la Premsa Diària de Barcelona, i el secretari general En Frederic Ratera.

A l'altra taula presidència hi havia En Joan Valles i Pujals, de la Mancomunitat de Catalunya; En Joaquim Degollada, en representació de l'alcaldia d'Ajuntament de Barcelona; el doctor Joan Serra, representant el senyor Bisbe; l'alcaldia del Masnou (poble nadiu d'en Millet); el doctor En Jaume Currel, acompanyat dels regidors En Pau Bertran i En Miquel Matal; el vicepresident de l'Orfeo Català En Vicens de Moragas, i el Mestre, En Lluís Millet.

En altres llocs distingits l'Eduard Montfort, vicepresident i altres representants de l'Orfeo Gracienc; Agustí Torrelló, de l'Orquestra Unió Filarmónica; Artur Andreu i Miquel Garcia, de l'Escola Municipal de Música; i representació del mestre-director Antoni Nicolau, que està malalt; representacions de l'Orfeo Reussenc, de la Lliga Regionalista del Masnou, de l'Associació Gregoriana; del Centre de Dependents, de l'Orfeo Germanor Empordanesa de Figueras, Arístides Got, del partit republicà català; el vicepresident i altres socis de «Gant del Masnou»; el mestre Més i Sarracant, de l'Acadèmia Marsall; En Martínez Gras, de l'Associació Intima de Concerts; representants de l'Associació de «Música de Camera» i dels Amics de la Música; els artistes Bial Net, Perez Moya, Antoni Plana, Salvador Prió, Jordan Jordano, Joan Valero i Ricard Fusié.

La sala estava plena de concurrència entre la qual s'hi volien distingir personalitats.

L'ACTE

El secretari de la Comissió, En Frederic Ratera, llegí un interessant i ben escrit discurs explicant l'espectacle que motivà la idea de cantar l'Orfeo Català la sublim «Passio» i el mèrit de l'execució i de la direcció d'en Millet, Pujol, Tomas i altres mestres i cantaires, que després en l'Orfeo Mossèn Cinto i altres Orfeons de Catalunya el desig de perpetuar l'acte edificant de l'Orfeo Català, en el qual propòsit s'han vist secundats per la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament. El desig prengué forma en l'acord de posar una llosa, d'escriure un àlbum amb els noms de tots els Orfeons i dels cantaires de Catalunya, i oferir una medalla a tots els mestres i orfeonistes que prengueren part en la grandiosa manifestació artística.

En Ratera llegí els noms de totes les entitats culturals, musicals, artístiques i patriòtiques i una llarga llista de personalitats adherides entre les quals hi ha el genial arquitecte N'Antoni Gaudí, el gran propulsor de tota la nostra acció cultural i patriòtica En Francesc Cambó, el mestre mossèn Romen, En Patxot, el mecenas sota la protecció del qual s'està fent el «Cançoner de Catalunya», obra monumental de la música catalana; el P. Abat del Montserrat, les societats corals Clavé, l'Orfeo Català de Buenos Aires, i fins la d'un entusiasta admirador de la música de Finlàndia, que hi ha volgut cooperar còrrup per l'execució de la «Passio» que escolta trobant-se de pas a Barcelona i que s'enterà de l'homenatge en llegir una revista musical danesa que en parlava.

La detallada Memòria del secretari fou molt aplaudida.

PARLA EN GERONI MORAGAS

President de la Comissió de l'Homenatge.

Comença esmentant la tasca constant, depurada i exemplar que l'Orfeo Català està realitzant en el renaixement definitiu de Catalunya, tan constant, que ja la considerem com a perfectament natural i fins l'oblidem. És un deure, també constant, la nostra admiració i amor que Catalunya ha contractat amb el nostre gran Millet i els homes que al seu costat han creat i sostingut aquest meravellós Orfeo Català, orgull de la nostra terra, i un dels fets més reveladors de la nostra personalitat.

Es per a reiterar aquest respecte i donar-li la nostra cooperació que celebrem aquest acte d'homenatge, en el qual hi és representada tota Catalunya que pensa i estima, que canta i espera, que treballa i lluita pel sagrat anhel de lliberació, que vol deixar solemnement i perpe-

tuament commemorada la primera audició, entre nosaltres, de la magna «Passio» de J. S. Bach, donada en aquest Palau de la Música Catalana, pel meritiuíssim Orfeo Català, el dia 27 de febrer de 1921, que han d'agrair tots els catalans que saben comprendre i estimar totes les altes manifestacions de la nostra cultura i espiritualitat.

Remarca aquests temps de desencarat materialisme al mig del qual l'Orfeo Català hi conta la sublim i piadosa i humaníssima concepció del gran Joan Sebastià Bach, per ajudar a refer i consolidar la perduda espiritualitat del poble.

Es dol de què encara el poble no hagi copsat tota la transcendència d'aquest fet, i diu que seria hora que la ciutat i els seus representants directes, després de l'admirable esforç realitzat i repetit per En Millet i el seu Orfeo Català, es prenguessin com a cosa pròpia aquesta iniciativa i procuressin que es perpetués aquesta obra al cor de Catalunya, donant-se cada any, instituint-la com una molt bella costum tradicional i sota els auspicis del Municipi i altres corporacions populars en forma que pogués ésser accessible a la gran massa del poble, i aduocant destinant els beneficis, que sens dubte s'obtidrien, a alguna finalitat benèfica.

Així es podrien assegurar les audicions anyals d'aquesta grandiosa i sublim concepció de Bach, que no s'ha de consentir que siguin interrompudes. Tant-debo que aquest acte que celebrem avui rememori la consciència ciutadana i consolidi les magnès audicions de Bach, la qual cosa seria un altre motiu de glòria i orgull per a la Catalunya renaixent.

Allavors, dirigint-se al mestre Millet, apòstol de la pietat i de l'art a Catalunya, a l'Orfeo Català, mestres i cantaires, als artistes tots que han acompanyat llur esforç a les audicions memorables de la sublim «Passio» de Bach, als rels l'homenatge d'admiració i afecte de gratitud, d'entusiasme i de justícia en nom de nombrosos catalans de tots els indrets de Catalunya que prenen part en aquesta festa.

Diu que la llosa que avui s'ha posat en aquelles parets llesonants de glòria, sigui davant les noves generacions les que perpetuin el gran respecte que sentim per la vostra obra tan abnegada, tan exemplar, tan algonadora, tan perfecta, que resta com una fita inoblidable en la nostra ascendència cultural, espiritual i artística. Diu que l'artística medalla que es dona als mestres i orfeonistes que amb tan d'amor saberen interpretar obra tan gran i colpidora, és una penyora de l'agraïment que nombrosos catalans senten envers vosaltres i anem lla que ens uneixi per sempre a tots per a seguir realitzant sempre amb el mateix entusiasme aquesta obra d'art, de fe i d'amor. Diu que el llibre d'honor que es remet al mestre Millet i a l'Orfeo Català, sigui la veu esplendorosa, viva, amorosa de l'anima catalana, el breuari de la nostra fonda estimació i admiració.

Diu que els presents són modestes i humils, però almenys són reveladors de què hi ha nombrosos catalans que estan identificats amb l'obra de l'Orfeo que tan transcendental és per la cultura i l'espiritualitat de Catalunya. (Grandiosos aplaudiments.)

PARLA EL MESTRE MILLET

Amb aquella paraula justa i clara, amb aquella forma elegant i bella, respirant a doll d'entusiasme per l'art i per la pàtria, el gran Millet manifestà agraïment per aquella solemne manifestació commemorativa de les primeres audicions, donades a Catalunya, de la grandiosa «Passio» de Bach, i a l'ensens explica el plaer que sent l'artista quan veu que la seva obra és compresa i estimada i com creix la satisfacció quan l'obra no és de creació, sinó d'interpretació de l'obra d'un geni eminent, i és una de les més sublims de son este creador, perquè llavors les responsabilitats de l'interprete creixen a proporció del geni i la sublimitat de l'obra.

En Millet explicà, d'una manera encisadora, aquesta sublimitat i la genèsi de la idea d'entrevir-se a interpretar-la, junt amb l'abnegat Orfeo Català; feu per l'amor, per la ubriaguesa del néctar místic que regallava, per la fe, per la pietat que comprenen i dona anhels de rebejars-hi a plaer, endintant-se en son estudi, desentrellant totes les beffes que encloïu i ho va fer animat per l'entusiasme d'aquests orfeonistes benemèrits i la valua dels que el volten (ponderant la cooperació d'en Pujol) amb el valor dels músics d'orquestra, amb els solistes catalans (assenyalant el mèrit d'en Vendrell), i, per damunt de tot, amb la guta meritiuíssima del doctor Albert Schweitzer, el nostre gran aulo, el nostre germà (com diu ell), el gran crític i pregon coneixedor de l'obra de Bach.

Alaba la pacient i exacta traducció de la lletra feta per En Pujol i En Gibert. Explica el gran goig que senti a l'entendre-se en l'estudi de l'obra a l'assajar-la amb el cor i els solistes, i copiar tota la seva majestat, la pietat, la grandesa, la humilitat i la noblesa augusta, gaudint més que en les execucions públiques.

Després de tantes satisfaccions, ara, vosaltres heu fet sobreirir la mesura violent, generosament, eternitzar la nostra gesta.

Va fer una bella disquisició sobre els artistes, creadors de bellesa, que ve de Déu, i que ells no tenen altre mèrit que el de la humilitat de deixar-se posseir, i cal alabar a Déu pel tast del Cel que els dona. Els dons que avui li fan els germans de Pàtria i d'Art, li fan sentir goig i alegria, perquè demostren que ha aconseguit començar llur cors establint una comunitat espiritual.

I referint-se a les audicions de la «Passio», diu que tots, mutualment, interpretadors i auditors, han de regreïar-se, i que aquests dons, records i penyores seran la mostra perdurable dels goigs d'uns i altres, i tot sigui a la glòria del gran Bach, el possessor de la gràcia de la noble música; la llosa, les medalles i, per damunt de tot, aquest àlbum on hi consten els noms dels orfeons i cantaires de tot Catalunya, presidits en les primeres planes pels de la Mancomunitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona, governs cabdals de la nostra Pàtria, seran eternament agraïts per l'Orfeo Català. Dedicat un sentit record als chors d'en Clavé, dels quals l'Orfeo en rebé l'exemple d'aquell geni popular, les obres del qual són eternes de joventut.

Regreïa a tothom: associacions musicals, escoles de música, societats culturals i especialment als iniciadors d'aquest acte, als de l'Orfeo Mossèn Cinto, humils i ja ardis, i a la voluntariosa Comissió organitzadora, a tots grans mercès i que Déu us ho pagui.

En acabar de parlar el mestre, tota la concurrència s'aixecà en clamorosa ovació, aplaudint i victorejant, durant una bella estona.

PARLA EN VICENS DE MORAGAS

Diu que ho fa en representació del president de l'Orfeo Català, En Joaquim Cabot, avui absent de Barcelona. Dedicà fervoroses paraules al sentiment de germanor que ha aplegat a tots en aquest acte d'homenatge a En Millet, i els seus orfeonistes, i diu que els socis de l'Orfeo Català que no són orfeonistes, també hi volen ésser en aquell sentiment de respecte i admiració envers l'obra aconcluida: enllaça el moment actual de l'Alheïta que entonen els campanars per la Pasqua de Resurrecció amb el «Laud Deu», que signa la llosa descoberta i regreïa efusivament a tots aquella solemne manifestació d'admiració per l'execució perfecta de la grandiosa i monumental obra de Bach.

PARLA EN JOAQUIM DEGOLLADA

Comença fent observar com les campanes de la veïna església brandaven, commemorant la Resurrecció del Senyor, i dins d'aquella sala els cors de gran nombre de catalans gloriats d'admirar i entusiasmar per

l'execució meravellosa que En Millet i el seu Orfeo Català han fet de la grandiosa i admirable «Passio» de l'eminent Joan Sebastià Bach.

I que ell, representant en aquell moment a la ciutat, havia d'ajuntar la seva veu al cor de lloances.

La tasca d'en Millet i aquest Orfeo, glòria de la ciutat i de tot Catalunya, si en tots moments és prou interessant, avui ho és molt més, per ésser aconcluida en aquests moments de perturbació social, és com un balsam que destila damunt les ferides que la impietat i el materialisme han fet en el cos social. (Aplaudiments.)

He escoltat a En Jeroni de Moragas quan feia aquella molt justa excitació i prometo fer-ne ressò dins de l'Ajuntament, perquè pugui consolidar-se la continuïtat de les audicions anyals d'aquesta obra, una de les més culminants del geni musical.

Jo, en nom de la ciutat, em complac en felicitar a En Millet i a aquest Orfeo Català, que són honra i glòria de la nostra Barcelona; que és una de les preuades joies artístiques que ens enviam en mostrar a tots els estrangers que visiten la ciutat.

En Degollada abraça a En Millet, mentre la concurrència els ovaciona.

PARLA EN JOAN VALLES I PUJALS

Diu que ho fa en representació de la Mancomunitat de Catalunya, i aquesta representa en aquest acte a tots els catalans, els quals noms no s'han llegit; la de tota aquesta Catalunya que espera ansiosa l'hora de la seva completa alliberació. En vosaltres — diu — Orfeo Català i orfeons tots de Catalunya, per damunt de la vostra tasca, hi veiem l'aspecte patriòtic. Canteu, que el poble que canta, és digne de la seva llibertat. Cantant el poble adquireix un grau de cultura que l'ennobleix i l'engrandeix; vosaltres prepareu l'hora de la Catalunya gran i deslliuradora. (Grandiosa ovació.)

En Frederic Ratera, en representació de la Comissió, fa remesa al mestre Millet de la medalla d'or i l'àlbum dels orfeons, i tota la concurrència s'aixeca i aclama el mestre i a l'Orfeo.

Després es van remetre medalles d'or als altres mestres, d'argent als solistes i de bronze als orfeonistes.

La medalla és una bella obra artística d'en Jaume Llanguera; i En Ramon Sunyer, hi ha el bust de Bach i la data del 27 de febrer de 1921.

L'àlbum és d'una gran bellesa artística; recorda els codis medievals amb lletres capitals i orles policromades de molt bon gust.

CANT DE GLORIA

Tothom es posà de peu dret. El mestre Millet excita a cantar als orfeonistes del Català i de Mossèn Cinto allí acoblats i entonen el triomfal «Cant a la senyera», de la seva composició «Al damunt dels nostres cants — alçarem una bandera que els farà més triomfants...» que la concurrència aclama i demana cantar «Els Segadors», els quals són entonats pels orfeons i tota la concurrència, causant un efecte profundament emocionant.

En Millet rep les més efusives enhorabones de tots els allí presents, i és ovacionat quan seguit per les senyeres surt de la sala.

Ajuntem la nostra més fervorosa i entusiasta enhorabona. — P.

Conferències

L'Agrupació de Comptables del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha organitzat una tanda de conferències a càrrec del distingit advocat senyor Ramon Güell, versant sobre el tema: «Responsabilitats civils i penals dimants del contracte de societat i de les lleis tributaries que l'afecten».

Aquestes conferències seran alternades amb altres actualment en curs d'explicació, i seran de caràcter públic, tenint en compte l'interès general i excepcional de les dites conferències. La primera serà el 5 dels corrents a les deu de la nit.

Ulcères varicosos
que dataven de 8 anys
curades en 1 mes

Reuma-
tismes
Artri-
tismes
Arterio-
Esclero-
sis.

PERTORBACIONS CIRCULATORIES

Els accidents provocats per la mala circulació de la sang són tan innombrables com perillosos. Entre els principals i més freqüents s'han de citar les varices, les úlceres varicoses, els eczemes varicosos seguits quasi sempre d'hemorràgies. En les dones, aquests fenòmens es presenten sobtament al moment de llurs transformacions genitals i més especialment en les èpoques de menstruació i en arribar als quaranta anys. La sang circula lentament, és pesada, espessa i carregada de residus, que diposita en les artèries i en les venes, i llur tensió arriba a tal punt, que poden esclatar al més petit esforç produint llagues i úlceres més deformes que alarmants i de vegades accidents encara més greus. Solament poden prevenir-se o contenir-se totes aquestes pertorbacions circulatories conservant la integritat del líquid sanguini amb una acció depurativa enèrgica. A aquest propòsit el cos mèdic ha reconegut la poderosa i infal·lible eficàcia del meravellós

DEPURATIU RICHELET

Amb la seva acció vivificadora la sang es torna més neta, els conductes arterials recobren llur flexibilitat i es descongestionen, la circulació es restableix i molt aviat les llagues, les úlceres més rebels i més repugnants desapareixen sense deixar rastre. La seva eficàcia és encara més absoluta en el tractament de totes les manifestacions internes i externes de l'artrisme, sempre en relació amb el líquid sanguini: Malalties de la pell (Brians, Eczemes, Psoriasis), Escrófula i Enfisema, Gota, (Reumatismes i tots els accidents sifilitics hereditaris o adquirits).

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

Resultat segur

REMEDIO MILAGROSO

NINGUN REMEDIO
conocido hasta hoy ha obtenido tantas curas en España ni en el Extranjero como el

DEPURATIVO RUBIO

Herpes, eczemas, rojeces, picores, humores fríos, escrófula, forúnculos, manchas de la piel, orzuelos, mal de ojos, granos de todas clases, erupciones, llagas, varices (llagas en las piernas), fistulas, hemorroides, arterioesclerosis, vicios de la sangre, dolores reumáticos y nerviosos, gota, sífilis, etc., etc.

Purifica y regenera la sangre
Un solo frasco basta para convencerse

POMADA RUBIO. - Auxiliar poderoso y necesario

De venda a tot arreu. Dipositari Pérez Martín i C.ª Madrid-Barcelona

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LINIES A ANTILLES, MEXIC I NOVA YORK

El vapor
sortirà el dia 25 d'abril de Barcelona, el 26 de València, el 27 d'Almeria, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana, i Veracruz.

El vapor
sortirà el dia 17 d'abril de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet carrega i passatge cap a Costaferme i Pacífic amb trasbord a Havana.

El vapor
sortirà el dia 10 d'abril de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, La Guayra, Puerto Cabello, Caracas, Sabanailla, Colón i pel Canal de Panamà a Guayaquil, Callao, Mollendo, Africa, Iquique, Antofagasta i Valparadís. Sortida de Valparadís el 12 de cada mes tornant per la mateixa ruta fins a La Guayra i d'allí a Puerto Rico, Canaries, Cadix i Barcelona.

El vapor
sortirà el dia 4 d'abril de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor
sortirà de Cadix el dia 19 d'abril, de Cartagena el 20, de València el 21 i el 23 de Barcelona cap a Port-Saïd, Colombo, Singapore i Manila, Hong-Kong, Xang-Hai, Nagasaki, Kobe i Yokohama, admetent carrega i passatge per als dits ports i per altres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escala abans indicats.

El vapor
sortirà el dia 15 d'abril de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Póo.

EXPEDICIÓ COMERCIAL

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà de Bilbao, salvo contingències, el dia 14 d'abril, el 15 de Santander, el 16 de Gijón, el 16 de Coruña, i el 18 de Vigo, cap a Nova York i l'Havana, admetent carrega i passatgers.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten carrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fil.

Aixarop del professor GIROLAMO

Polvos i Catxets **Pagliano** (de Florença)

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent
són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmàcies i drogueries

Única agents a Espanya:

J. Uriach i C.ª : Bruch, 49 : Barcelona

«Jesús, que revolució promueu la PECA GURA! Estó es perdre la raó! Estó es una curadur!»

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.º, 2.º, 3.º, 4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º, 10.º, 11.º, 12.º, 13.º, 14.º, 15.º, 16.º, 17.º, 18.º, 19.º, 20.º, 21.º, 22.º, 23.º, 24.º, 25.º, 26.º, 27.º, 28.º, 29.º, 30.º, 31.º, 32.º, 33.º, 34.º, 35.º, 36.º, 37.º, 38.º, 39.º, 40.º, 41.º, 42.º, 43.º, 44.º, 45.º, 46.º, 47.º, 48.º, 49.º, 50.º, 51.º, 52.º, 53.º, 54.º, 55.º, 56.º, 57.º, 58.º, 59.º, 60.º, 61.º, 62.º, 63.º, 64.º, 65.º, 66.º, 67.º, 68.º, 69.º, 70.º, 71.º, 72.º, 73.º, 74.º, 75.º, 76.º, 77.º, 78.º, 79.º, 80.º, 81.º, 82.º, 83.º, 84.º, 85.º, 86.º, 87.º, 88.º, 89.º, 90.º, 91.º, 92.º, 93.º, 94.º, 95.º, 96.º, 97.º, 98.º, 99.º, 100.º.

Darreres oracions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, OHPRE, RocioFlor, ROSA Vértigo, OLAS, VELL, Muguet, VIOLETA, Jasmín.

Sabó, 3.º, 4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º, 10.º, 11.º, 12.º, 13.º, 14.º, 15.º, 16.º, 17.º, 18.º, 19.º, 20.º, 21.º, 22.º, 23.º, 24.º, 25.º, 26.º, 27.º, 28.º, 29.º, 30.º, 31.º, 32.º, 33.º, 34.º, 35.º, 36.º, 37.º, 38.º, 39.º, 40.º, 41.º, 42.º, 43.º, 44.º, 45.º, 46.º, 47.º, 48.º, 49.º, 50.º, 51.º, 52.º, 53.º, 54.º, 55.º, 56.º, 57.º, 58.º, 59.º, 60.º, 61.º, 62.º, 63.º, 64.º, 65.º, 66.º, 67.º, 68.º, 69.º, 70.º, 71.º, 72.º, 73.º, 74.º, 75.º, 76.º, 77.º, 78.º, 79.º, 80.º, 81.º, 82.º, 83.º, 84.º, 85.º, 86.º, 87.º, 88.º, 89.º, 90.º, 91.º, 92.º, 93.º, 94.º, 95.º, 96.º, 97.º, 98.º, 99.º, 100.º.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Anuncis

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfundibles d'originals mecànics, gràfics.

Mobles Fitxes Carpetes

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriure, de tipus canviabls

Casa García Suárez

38 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4335 A

Cassimir Negre de Trav

Corredor de finques Ofereix bons negocis Placa Lotarèndi, 25, pral., 1. De dotze a una i de set a vuit

Missatgers «RAPIDS»

(Continental)

SERVEI RAPID

Repartiment de tota classe de circulars i es- queles a domicili, petits paquets i tota classe d'encàrrecs.

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIÓ

Rbla. Flors, 16, baixos

Telèfon 4.863 A.

Pianos i pianoles

nous i d'ocasió. Planeta, 4

Casa Camps.

Per a Comerç i

Idiomes, Taqui-

Meca, etc., es-

tudií, senyor o

senyoreta, en la

ACADEMIA COTS

Carrer Archs, 10

Telèf. 5.041 A.

La més impor-

tant d'Espanya.

Esla reina de les aigües de taula la de la

VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic aor- ditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor An- dreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors

—Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desapare- gut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i in- tensiu **RHUM BELLESA** a base de noguera. ¿Per- què no l'uses tu també i rebran el teu cabell i bigoti el color que abans tenien? Venda en perfumeries

Agència Administrativa d'Isidre Rius Prats

Assessoria i representació d'ajuntaments, comerciants i parti- culars, davant la Hisenda i altres oficines. Consultes i tràmits referents a Comptabilitat comercial

Llei d'Utilitats i Contribució Industrial

JOSEP A. CLAVÉ, n.º 7, segon. Deepatr: de 9 a 11 i de 4 a 6